

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Surján Zsuzsanna ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felpereseknek a dr.Bak Béla ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Vas Megyei Bíróságnál 17.P.20.194/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Győri Ítéltábla Pf.I.20.437/2008/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperesek részéről 29. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy együttesen fizessenek meg az alperesnek 15 nap alatt 30.000 (Harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, míg a felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperesek 2004. október 29-én balesetet szenvedtek, amikor az alperes biztosítottja az általa vezetett büfékocsi jellegű tehergépkocsival, nyitott ajtó mellett közlekedve, elsodorta az út szélén levő árusító stand előtt várakozó I.r. felperest, aki ráesett a mellette álló II.r. felperesre, majd mindketten a földre zuhantak. Az I.r. felperes orrcsonttörést, az ajak és a szájüreg felületes sérülését, könyökHzúzódást szenvedett, amely sérülések tényleges gyógytartama 21 nap. A II.r. felperes a keresztcsont elmozdulás nélküli törését, a fejének zúzódását és agyrázkódást szenvedett el, amely sérülések tényleges gyógytartama 28 nap. Az I.r. felperes a baleset idején 69 éves, a II.r. felperes 67 éves volt.

A bíróság jogerős közbenső ítéletével megállapította az alperes kártérítési felelősségét a felperesek 2004. október 29-én elszenvedett balesetéből eredő károkért.

A kár összegére folyt eljárásban a felperesek a balesetből eredő vagyoni és nem vagyoni káraik megtérítésére kérték az alperes kötelezését.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest az I.r. felperes részére 1.000.000 forint, a II.r. felperes részére

2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és kamata, valamint a felperesek részére együttesen 2.776.960 forint vagyoni kártérítés és kamata, továbbá 2008. október, november, december hónapokra havi 65.205 forint, míg 2009. január 1-jétől havi 76.940 forint járadék megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az I.r. felperes részére fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 100.000 forintra és kamatára leszállította, mellőzte az alperes marasztalását a 2.776.960 forint vagyoni kártérítésben és kamatában és mellőzte a 2008. október, november, december hónapokra eső havi 65.205 forint és a 2009. január 1-jétől járó havi 76.940 forint járadékban való marasztalását. Kötelezte azonban az alperest az I.r. felperes részére közlekedési költség címén 27.100 forint és kamatai, míg a II.r. felperes részére gyógyszerköltség címén 2008. szeptember 30-áig lejárt 378.396 forint és kamatai, 2008. október 1-jétől havi 24.483 forint járadék, közlekedési költség címén 127.000 forint és kamatai, vizitdíj címén 15.800 forint és kamatai, míg általános kártérítés címén 100.000 forint és kamatai megfizetésére. Rendelkezett a perköltségek, valamint az illetékek térítéséről, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

Indokolása szerint az I.r. felperesnek a baleset során történt sérülései gyógyultak, mozgáskorlátozottságot, maradandó fogyatékossgágot, súlyos egészségromlást nem eredményeztek. A fennálló egészségi állapota és a baleset során elszenvedett sérülések között okozati összefüggés nincs. Az egészségi állapotában a sorsszerű, természetes okú megbetegedések következtében a jövőben javulás és rosszabbodás egyaránt bekövetkezhet. Az I.r. felperes gondozóra, háztartási kisegítőre, kertészeti kisegítőre nem szorul, vizitdíjat és gyógyszerköltséget sem követelhet. Részére csupán közlekedési költség megtérítése indokolt. Az orvosszakértői vélemények mérlegelése alapján az elsőfokú bíróság által részére megítélt nem vagyoni kártérítés összegét túlzottnak tartotta, és megállapította, hogy az I.r. felperes esetében nincs olyan méltányolható, és nem vagyoni kárpótlással kompenzációra szoruló életkörülmény - testi-lelki állapotváltozás -, amely indokolná 100.000 forintnál magasabb összegű nem vagyoni kárpótlás megítélését.

A II.r. felperes esetében azonban az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés összegével a másodfokú bíróság egyetértett.

A vagyoni kárigény tekintetében a szakértői vélemények alapján megállapította a másodfokú bíróság, hogy az I.r. felperesnek 27.100 forint közlekedési többletköltsége merült fel, a további vagyoni kárigénye nem áll okozati összefüggésben a balesettel. A felperesek javára együttesen megítélt 2.776.960 forint vagyoni kártérítésből mellőzte az alperes marasztalását a vizitdíjra, a gyógyszerköltségre, a háztartási és a kertészeti kisegítő

költségére, valamint a terméskiesésből származó kár megtérítésére vonatkozó részében. Megítélése szerint e körben az I.r. felperest a jövőre nézve sem illeti meg járadék, ezért a felperesek részére a 2008 októberétől együttesen megítélt járadékra vonatkozó rendelkezést is mellőzte és a II.r. felperes vagyoni kárigényét külön vizsgálta és ítélte meg. Ebben a körben a vizitdíjra, a gyógyszerköltségekre és az utazási többletköltségekre vonatkozó igényt alaposnak tartotta, de a háztartási és a kertészeti kisegítő költségére, valamint a terméskiesésből származó kártérítésre és a jövőre nézve előterjesztett járadékigényre vonatkozóan az orvosszakértői vélemény és az egyéb bizonyítékok értékelése alapján az elsőfokú bíróság döntésével nem értett egyet. Tekintettel azonban arra, hogy a II.r. felperes egészségi állapota változó, és a közlekedéssel felmerülő többletköltség összege pontosan nem számítható ki, a körülmények mérlegelésével ezen a címen a Ptk. 359. §-ának (1) bekezdése alapján általános kártérítést ítélte meg.

A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérték. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 355. §-ának (1)-(4) bekezdéseiben foglaltakat, mert az I.r. felperes 2002-ben elszenvedett szívinfarktus betegsége miatt a házi és a házkörüli munkát tőle a II.r. felperes vette át, ő azonban a baleset után a háztartási és a kertészeti munkák ellátására nem képes, így terméskiesésből eredő káruk is keletkezett, mert a kertet a balesetet követő mozgáskorlátozottsága miatt felszámolták és befűvesítették. A II.r. felperes betegségéből adódóan olyan vagyoni kárai merültek fel, amelyeket az elsőfokú bíróság helyesen értékelte és járadék formájában megítélt. A másodfokú bíróság által az I.r. felperes részére megítélt nem vagyoni kártérítés összege viszont alacsony és elfogadhatatlan a II.r. felperes részére általános kártérítésként megítélt összeg is, mert az nem kompenzálja azt a kiadást, amely az orvosi kezelésekre való utazással felmerül.

Arra az esetre, ha a kárukat nem bizonyították volna, kérték a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet csak a felperesek felülvizsgálati kérelmével érintett részében, és a Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján abban a körben vizsgálta, hogy a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes kártérítő felelőssége a jogerős közbenső ítélet folytán már nem volt vitás, így a felperesek a Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése alapján igényt tarthattak a (4) bekezdés szerinti mértékben a vagyoni és nem vagyoni káraik megtérítésére. Tekintettel arra, hogy a balesetkor mindkét felperes károsodott és a károsultakat a saját káruk külön-külön illeti meg, és a károsodásuk mértéke is eltérő volt, ezért nem tévedett a másodfokú bíróság, amikor az I. és a II.r. felpereseket ért károkat külön vizsgálta, és az alperest a javukra együttesen kötelező vagyoni kártérítésről szóló rendelkezést mellőzte.

A felperesek a testi épséghez és az egészséghez fűződő védett személyiségi joguk sérelme (Ptk. 76. §) folytán olyan mértékű pénzbeli kártérítésre tarthattak igényt, amely az őket ért nem vagyoni hátrány hozzávetőleges kiegyensúlyozására alkalmas. Az elsőfokú bíróság által az I.r. felperes javára megítélt összeget a másodfokú bíróság jelentős mértékben csökkentette, az I.r. felperes felülvizsgálati kérelme pedig az így mérlegeléssel megállapított összeget támadta. A Legfelsőbb Bíróság következetes ítélkezési gyakorlata szerint azonban a felülvizsgálati eljárás során a bizonyítékok újbóli értékelésének nincs helye, és a Legfelsőbb Bíróság csak azt vizsgálhatja, hogy a jogerős ítéletben a bizonyítékok értékelése jogszabálysértő volt-e.

Az adott esetben a másodfokú bíróság is értékelte az I.r. felperest ért személyiségi jogsérelme súlyát, következményeit, a hasonló káresetek kapcsán megítélt kárpótlási összegeket, és a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése, e körben különös tekintettel a káresemény időpontjában irányadó értékviszonyokra, nem kirívóan okszerűtlen mérlegelés alapján állapította meg az I.r. felperesnek járó nem vagyoni kárpótlás összegét. A bizonyítékértékelés lehetősége adott volt a másodfokú bíróság számára is, és az értékelést maga is elvégezve, annak során az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésre jutott. Tekintettel azonban arra, hogy a mérlegelés eredményét meghatározó indokok tarthatók, azokban nyilvánvalóan helytelen következtetés nincs, a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság a bizonyítékokat felülmérlegelve az I.r. felperes javára megítélt nem vagyoni kárpótlás összegét felemelje.

A II.r. felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítés összege pedig a felülvizsgálati eljárásnak nem volt a tárgya.

Alaptalan a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítéletnek a vagyoni károkat érintő részében is. Az orvosszakértői véleményből kitűnően az I.r. felperest a balesete utáni ellátását követően a kórházból hazabocsátották, és a baleseti sérülései maradéktalanul gyógyultak. Az életkorának megfelelő mozgásszervi elváltozások következtében a mozgásában minimálisan korlátozott, de a balesetből eredően mozgáskorlátozottsága nincs. Ebből következően gondozóra, háztartási kisegítőre és kertészeti kisegítőre nem szorul, a

balesettel okozati összefüggésben gyógyszereket nem kell szednie, így gyógyszerköltségre sem tarthat igényt, és vizitdíjat sem követelhet. A bíróság jogerős ítéletében e vagyoni kárigényeit alappal utasította el.

Az orvosszakértő véleményéből megállapíthatóan a II.r. felperest a baleset után egy napig megfigyelésre a kórházban tartották, a sérülései azonban maradandó károsodással gyógyultak. A munkaképességének 20%-át a balesettel okozati összefüggésben elveszítette, és a keresztcsont-törése miatt a mozgásában is korlátozott, pszichés károsodása is kialakult, de állandó gondozóra nem szorul és a balesettel okozati összefüggésben háztartási kisegítő, kertészeti kisegítő igénybevétele sem indokolt és terméskiesésből adódóan sem érte károsodás. A II.r. felperes a balesettől független betegségben, csontritkulásban szenved, a mozgásában korlátozott, de annak kiváltó okai részben az életkorából adódó mozgásszervi elváltozások. E körülmények mérlegelése alapján a vagyoni kárigényét elutasító jogerős ítélet nem jogszabálysértő. Tekintettel arra, hogy a II.r. felperesnek a balesettel okozati összefüggésbe hozható pszichés állapota állandóan változik, és rosszabbodása esetén orvosi konzultációra szorul, amely az utazás miatt költséggel jár, de a pontos összege nem állapítható meg. Emiatt a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül kötelezte az alperest a Ptk. 359. §-ának (1) bekezdése alapján e címen általános kártérítés fizetésére.

A bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, az ügyben további bizonyításra nem volt szükség. A másodfokú bíróság érdemi döntése a bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelésen alapuló tényállás eredménye, s mert a megállapított tényállás okszerűtlen következtetéseket vagy logikai ellentmondást nem tartalmaz, abban iratellenesség sem állapítható meg, a jogerős ítélet felülvizsgálata nem lehet sikeres.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül hozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felpereseket a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2010. április 28.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Besenyeiné dr. Varga Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Udvary Katalin s.k. bíró

*A kiadmány hitelével:*

*bíróági tisztviselő*  
*HM*